

ΟΙ ΡΕΥΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ

Αργοστόλι, 3 Νοεμβρίου 2013

ΟΙ ΡΕΥΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ

- *Πότε ένας ασθενής πρέπει να απευθύνεται σε ρευματολόγο*
- *Ενοχλήματα που παραπέμπουν σε ρευματοπάθειες*
- *Πώς αντιμετωπίζονται*

*Κωνσταντίνα Μπούνια
Ρευματολόγος
Κεφαλονιά*

Ο ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

- Διάγνωση ρευματικών – αυτοανόσων παθήσεων / μυοσκελετικών εκδηλώσεων άλλων νοσημάτων
- Επιλογή κατάλληλης θεραπείας
- Βελτίωση ποιότητας ζωής και μείωση ανικανότητας
- Μακροπρόθεσμη παρακολούθηση ασθενών / Α.Ε. φαρμάκων
- Παρακέντηση / έγχυση αρθρώσεων
- Αξιολόγηση εργαστηριακών / απεικονιστικών εξετάσεων
- Οστεοπόρωση

Ρευματικές παθήσεις και ηλικία

- Νέοι άνδρες (Αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα)
- Νέες γυναίκες (συστηματικός ερυθηματ. λύκος)
- Μεσήλικες άνδρες (ουρική αρθρίτιδα)
- Όλες οι ηλικίες (ρευματοειδής αρθρίτιδα)
- 55-60 ετών (ΟΑ, ρευματική πολυμυαλγία, κροταφ.αρτηρίτιδα)
- Παιδιά (νεανική ιδιοπαθής αρθρίτιδα)

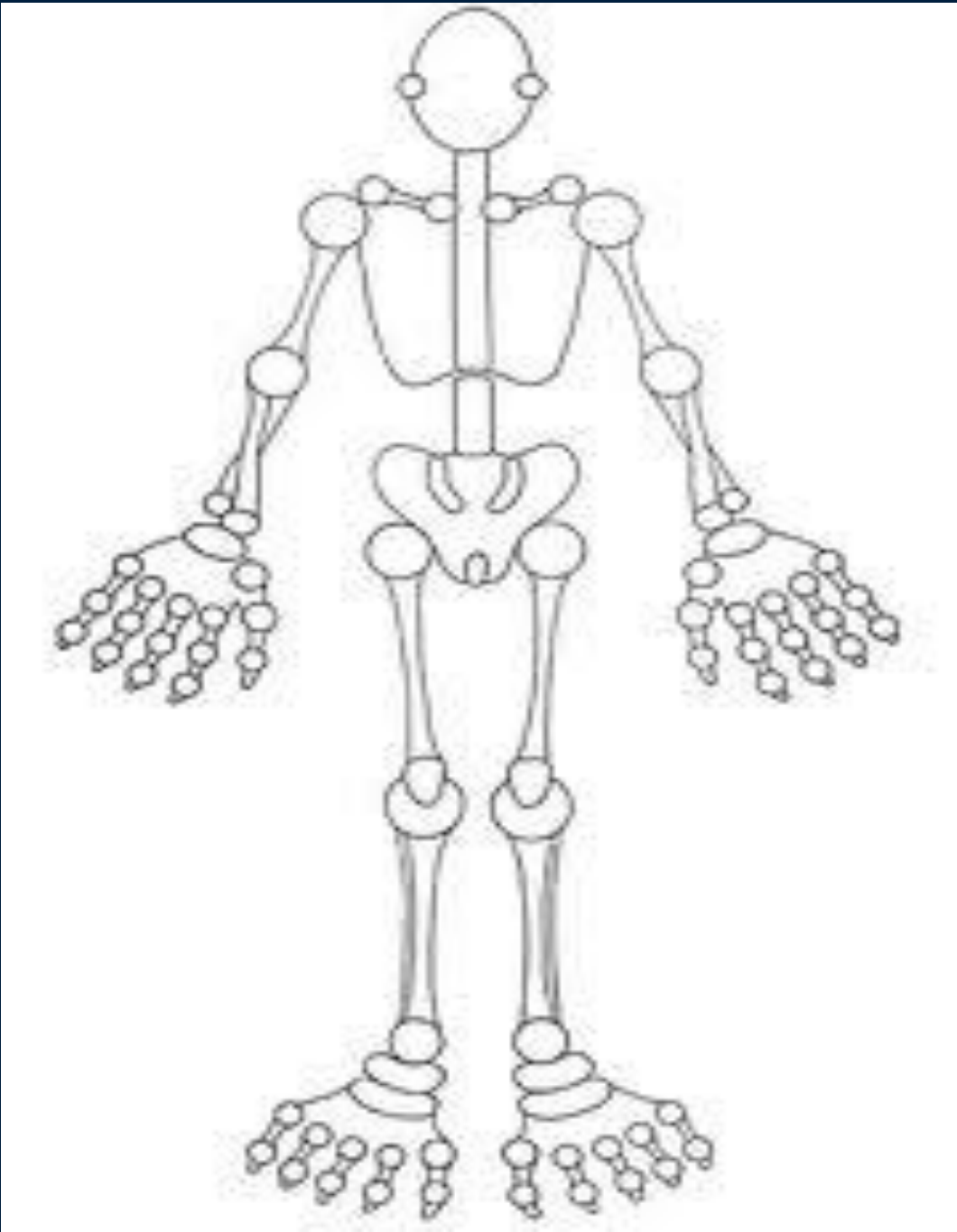
Ποιοι απευθύνονται σε ρευματολόγο:

ασθενείς με **ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΑ** ενοχλήματα

- Φλεγμονώδης νόσος αρθρώσεων
- Νοσήματα συνδετικού ιστού
- Αγγειίτιδες-πολυσυστηματικές διαταραχές
- Κρυσταλλογενείς αρθροπάθειες
- Εκφυλιστική νόσος αρθρώσεων
- Μεταβολική νόσος οστών
- Παθήσεις μαλακών ιστών
- Γενικευμένες διαταραχές πόνου (ρευματική πολυμυαλγία, ινομυαλγία)

ΕΝΟΧΛΗΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

- **Πόνος** σε μία άρθρωση ή μια περιοχή
- Όχι ιστορικό τραύματος ή κάκωσης
- **Αρθρώσεις περιφερικές** : ώμοι, αγκώνες, καρποί, χέρια, ισχία, γόνατα, αστράγαλοι, πόδια
- **Αξονικός σκελετός** : αυχέννας, πλάτη, μέση
- **Περιοάρθρικά μαλακά μόρια** : τένοντες, θύλακοι, παγιδεύσεις νεύρων κλπ
- **Μυικές ομάδες** : πόνος, μυική αδυναμία
- **Σύνδρομα χρόνιου πόνου** : ινομυαλγία, σύμπλοκα σύνδρομα περιοχικού πόνου

Ενοχλήματα-συμπτώματα περιφερικές αρθρώσεις

- Πόνος
- Διόγκωση, πρήξιμο άρθρωσης
- Ερυθρότητα άρθρωσης
- Θερμότητα άρθρωσης
- Περιορισμός κίνησης μιας άρθρωσης
- Πόνος μηχανικός
- Πόνος φλεγμονώδης

ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΕΣ ΑΡΘΡΩΣΕΙΣ

- **ΜΟΝΟΑΡΘΡΙΤΙΔΑ** : λοιμώδης, ουρική αρθρίτιδα
 - Εμπύρετο, καταβολή, κόκκινη ζεστή άρθρωση
 - Γόνατο, ώμος, μεγάλο δάκτυλο ποδιού
- **ΟΛΙΓΟΑΡΘΡΙΤΙΔΑ** : οροαρνητικές σπονδυλαρθρίτιδες, ψωριασική αρθρίτιδα, οστεοαρθρίτιδα
- **ΠΟΛΥΑΡΘΡΙΤΙΔΑ** : ρευματοειδής αρθρίτιδα, ΣΕΛ, πολυαρθρίτιδα ουρικού
- Ασύμμετρα / συμμετρική
- ετερόπλευρη / αμφοτερόπλευρη προσβολή

© Elsevier 2008, Hochberg et al. Rheumatology

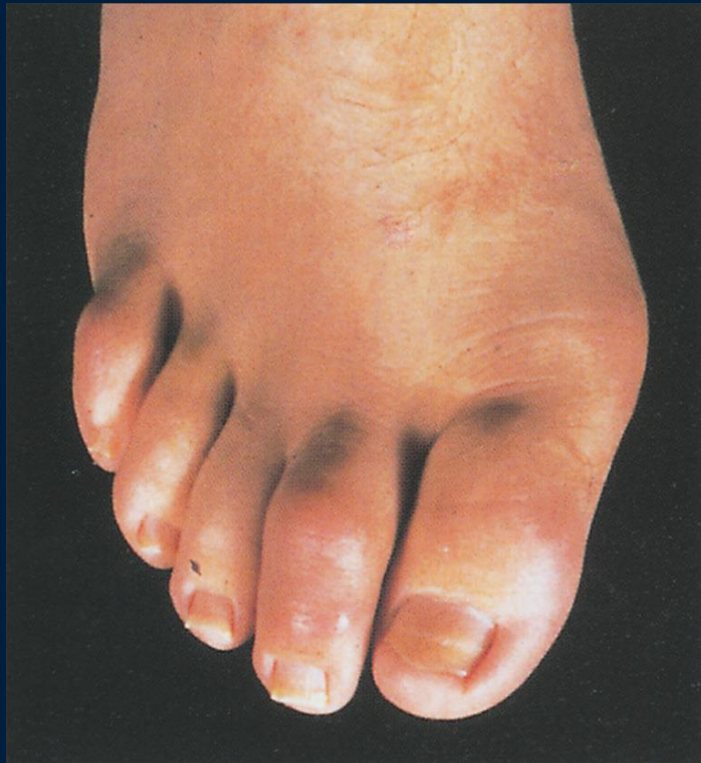

© www.rheumtext.com - Hochberg et al (eds)

© Elsevier 2008. Hochberg et al: Rheumatology

© Elsevier 2008, Hochberg et al: Rheumatology

© Elsevier 2008, Hochberg et al: Rheumatology

Ενοχλήματα-συμπτώματα περιφερικές αρθρώσεις

- Ασθενής πονά σε συγκεκριμένες ή σε όλες τις κινήσεις μιας άρθρωσης
- Πονά μετά από ακινησία ή μετά από χρήση μιας άρθρωσης
- Ξυπνά το πρωί πιασμένος με πιάσιμο για πάνω από 1 ώρα ή λιγότερο από μισή ώρα
- Ο πόνος είναι πιο έντονος τη νύχτα
- Αδυνατεί να εκτελέσει τις καθημερινές του δραστηριότητες, (βάδιση, ένδυση, υγιεινή...)

Ενοχλήματα-συμπτώματα περιφερικές αρθρώσεις

- Επεισόδια πόνου απότομη εμφάνιση
- Βαθμιαία εμφάνιση επιδείνωση
- Περιοδική εμφάνιση με διαστήματα χωρίς προβλήματα
- Μεταναστευτικό ή αθροιστικό χαρακτήρα
- Αρθρώσεις με παραμορφώσεις
- Διάρκεια συμπτωμάτων λίγες ώρες, μέρες ή και εβδομάδες > 6 εβδομάδες

Ενοχλήματα-συμπτώματα αξονικός σκελετός

- Πόνος σε αυχένα, δυσκολία στις στροφές του κεφαλιού
- Πόνος σε πλάτη στα σημεία που ακουμπά
- Πόνος στο θώρακα μεταξύ πλευρών στέρνου
- Πόνος σε μέση χαμηλά από τη μια ή και τις δυο πλευρές
- Πόνος χειροτερεύει με ακινησία ή με κίνηση
- Διάρκεια >3 μήνες

Περιορθρικά μαλακά μόρια

- Πόνος σε σημεία πρόσφυσης τενόντων: πχ ώμοι , καρποί, αχίλλειοι τένοντες
- Σκλήρυνση, ίνωση τενόντων
- Δακτυλίτιδα : πρήξιμο ολόκληρου δακτύλου
- Πόνος από φλεγμονή θυλάκων: πχ αγκώνας, γόνατο, τροχαντήρας μηριαίου
- Πόνος στα πέλματα
- Αιμωδίες ή διαταραχές αισθητικότητας
- Πτώση πραγμάτων από τα χέρια (ΣΚΣ)

© Elsevier 2008. Hochberg et al. Rheumatology

© Elsevier 2008. Hochberg et al. Rheumatology

Μυικές ομάδες

- **Φλεγμονώδεις μυοσίτιδες**
 - Προοδευτική μυική αδυναμία συμμετρική κεντρικά ανώδυνη
 - Ασθενής δε μπορεί να σηκωθεί από καρέκλα χωρίς να πιαστεί
 - Ασθενής δε μπορεί να κρατήσει όρθιο το κεφάλι του

Μυικές ομάδες

Ρευματική πολυμυαλγία

- Πόνος σε περιοχή ώμων, αυχένα ή λεκάνης
- Πρωινή δυσκαμψία

❖ Κροταφική αρτηρίτιδα (αγγεΐτιδα)

- ❖ πονοκέφαλος σε κροταφικές χώρες
- ❖ Ευαισθησία τριχωτού κεφαλής
- ❖ Κόπωση κατά τη μάσηση
- ❖ Διχες όρασης (παροδική αμαύρωση)

Σύνδρομο χρόνιου πόνου

- **Ινομυαλγία** διάχυτοι μυικοί πόνοι
- Χρόνια κόπωση
- Διχες ύπνου
- Άγχος
- Κατάθλιψη
- Ημικρανίες
- Ευερέθιστο έντερο
- Υποκείμενο χρόνια νόσημα / ρευματικό αυτοάνοσο

Εξωαρθρικές εκδηλώσεις

- Δέρμα
- Οφθαλμοί
- Πνεύμονες
- Καρδιά
- Νεφροί
- Γαστρεντερικό
- Νευρικό σύστημα
- Γενικά συμπτώματα

ΔΕΡΜΑ

- Εξανθήματα σε πρόσωπο κορμό ή άκρα
 - Διάχυτα /εντοπισμένα
 - Ερυθρά/ ιώδη /άλλο χρώμα
 - Ψηλαφητά ή μη
 - τάση απολέπισης

πχ ΣΕΛ-ερύθημα πεταλούδας, ψωριασικό εξάνθημα, δερματομυοσίτιδα κλπ
- φωτοευαισθησία
- Οζίδια επώδυνα ή ανώδυνα (τόφοι ουρικού ρευματοειδή οζίδια)

ΣΕΛ

© Elsevier 2008. Hochberg et al: Rheumatology

© Elsevier 2008. Hochberg et al: Rheumatology

δερματομυοσίτιδα

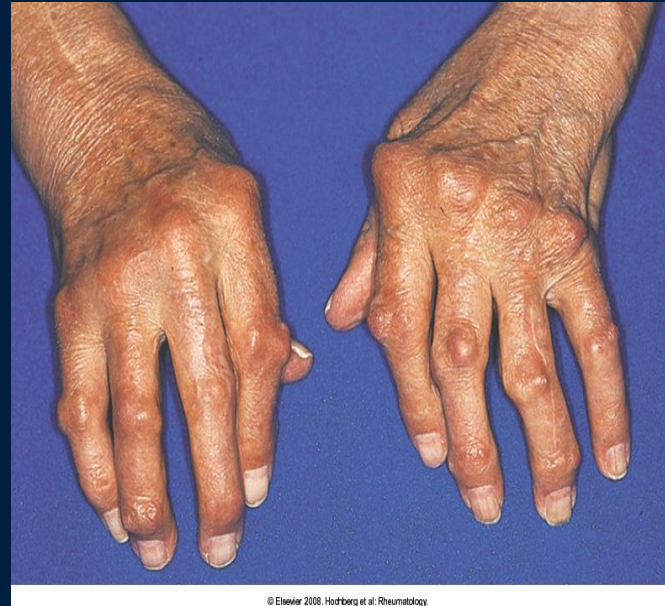
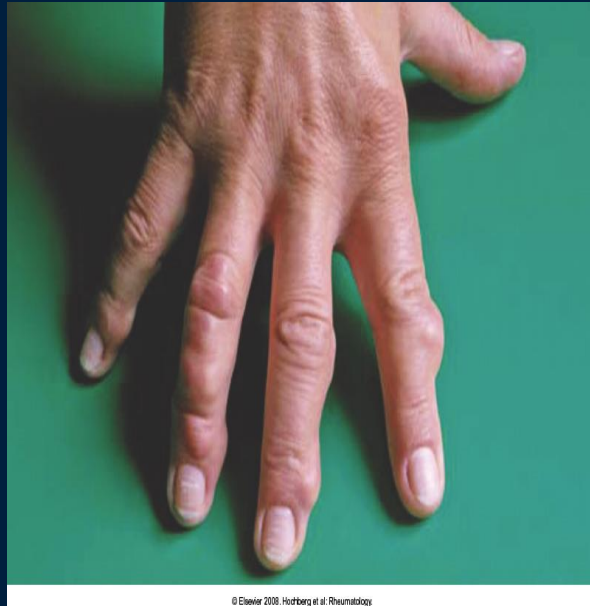
ψωρίαση

Άλλα εξανθήματα

Οζίδια ρευματοειδή

τόφοι

Οζώδες ερύθημα

ΔΕΡΜΑ

- Σκληρία δέρματος ή δακτύλων (σκληρόδερμα)
- Αλλαγές χρώματος δακτύλων (φ.raynaud,κυάνωση δακτύλων)
- Πληγές δακτύλων,έλκη
- αλλοιώσεις στα νύχια-ονυχόλυση
- Τριχόπτωση σοβαρή

σκληρόδερμα

φ. Raynaud

σκληροδακτυλία

© Elsevier 2008, Hochberg et al: Rheumatology

ονυχόλυση

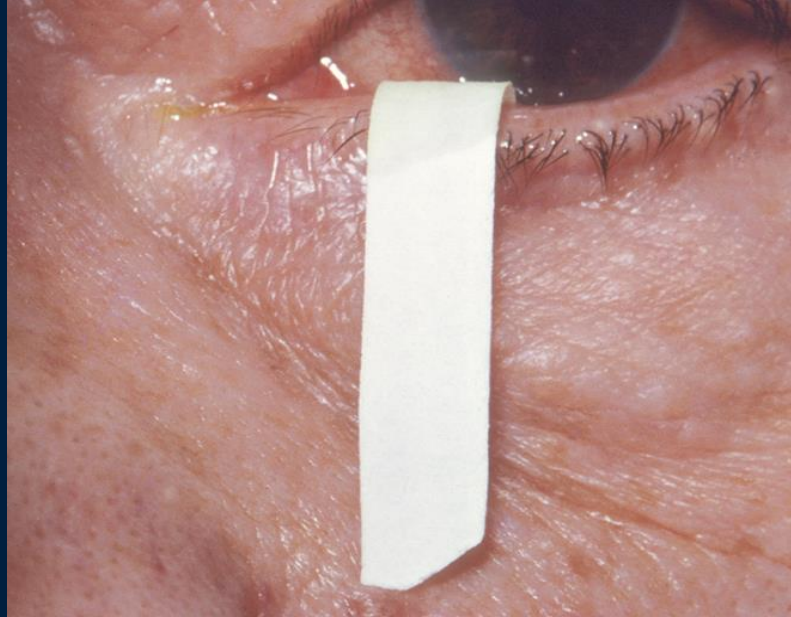
αλοπεκία

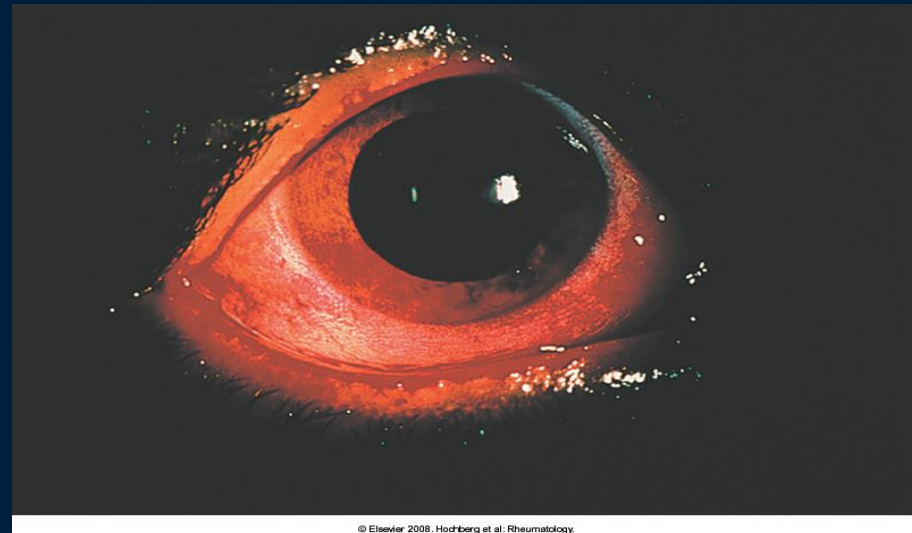
Βλάβες δακτύλων

ΟΦΘΑΛΜΟΙ

- Πόνος, ερυθρότητα, δακρύρροια, φωτοφοβία (συχνά επεισόδια σε ένα μάτι συνήθως)
- Ξηρότητα στα μάτια > 3μήνες, αίσθημα ξένου σώματος
- Παροδική απώλεια όρασης (αμαύρωση)

ξηροφθαλμία

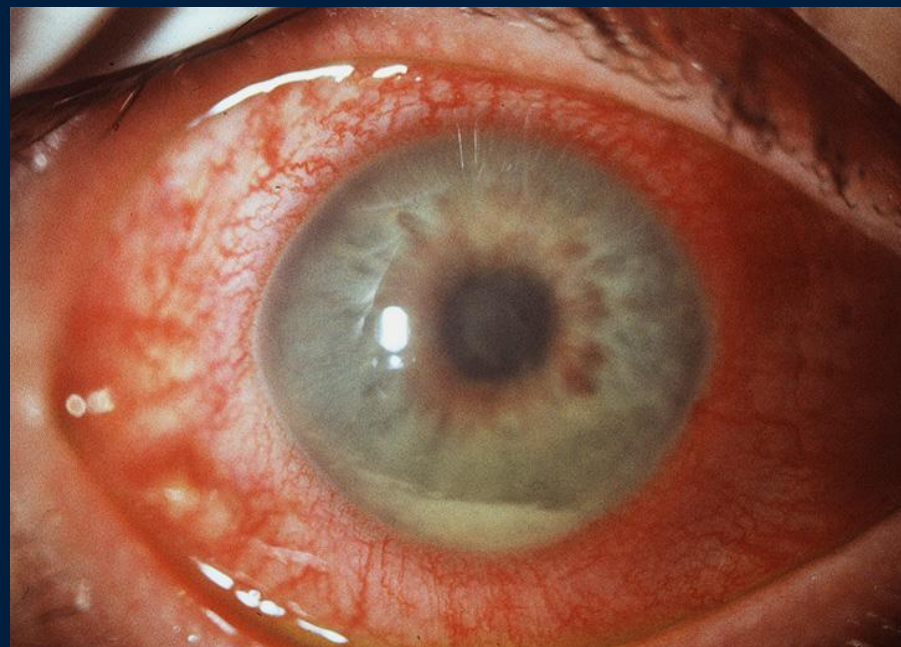

© Elsevier 2008. Hochberg et al: Rheumatology

επισκληρίτιδα

Πρόσθια ραγοειδίτιδα

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ

- Ρινικό έκκριμα αιματηρό ή πυώδες
- Δύσπνοια
- Βήχας
- αιμόπτυση
- Πόνος στο θώρακα- πλευρές
- Εμπύρετο

ΚΑΡΔΙΑ

- Πόνος στο στήθος
- Δύσπνοια
- αρρυθμίες

ΝΕΦΡΟΙ

Συνήθως εργαστηριακά ευρήματα

ο Διτχη νεφρικής λειτουργίας αύξηση ουρίας
κρεατινίνης

ο Παρουσία αίματος ή λευκώματος στα ούρα

Καρδιά , πνεύμονες, νεφροί :

ζωτικά όργανα που μπορεί να προσβληθούν

σοβαρά σε μια απειλητική νόσο όπως αγγείτιδα

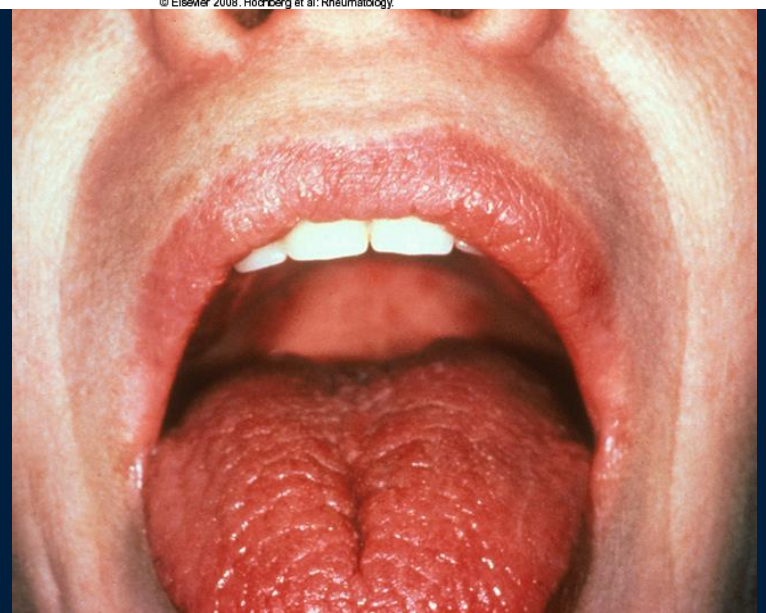
ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ

ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟ

- Ξηρότητα στόματος >3μηνο-ανάγκη για διαρκή λήψη υγρών αδυναμία κατάποσης ξηράς τροφής
- Τερηδονισμένα δόντια σε ασυνήθεις θέσεις
- Άφθες, έλκη στη γλώσσα, υπερώα (συχνά επεισόδια)
- Δυσκολία στην κατάποση γενικώς
- Διάρροια, δυσκοιλιότητα, αιματηρές κενώσεις, κοιλιακά άλγη

άφθες

ξηροστομία

ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Αιμωδίες σε ένα ή και τα δύο άνω ή κάτω άκρα
- Πτώση χεριού ή ποδιού
- Διαταραχή κινητικότητας / παρέσεις
- Σοβαρή κεφαλαλγία
- Ιστορικό πολλαπλών ΑΕΕ
- Διτχες όρασης

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

- Εμπύρετο παρατεινόμενο
- Καταβολή
- Ανορεξία
- Απώλεια βάρους
- Νυχτερινές εφιδρώσεις

Εργαστηριακά ευρήματα:

- Χαμηλός αιματοκρίτης
- Χαμηλά λευκά
- Χαμηλά αιμοπετάλια
- Αύξηση δεικτών φλεγμονής
- Διτχη ηπατικής βιοχημείας
- Διτχη νεφρικής λειτουργίας
- Ειδικές ανοσολογικές εξετάσεις θετικές (π.χ. Ρευματοειδής παράγων αντιπυρηνικά αντισώματα κ.α.)

ΟΣΤΕΟΠΟΡΩΣΗ

- Μετεμμηνοπαυσιακή
- Δευτεροπαθής (ρευματικές νόσοι/στεροειδή)
- Προηγούμενο κάταγμα
- Οικογενειακό ιστορικό
- Κύφωση απώλεια ύψους
- Επάρκεια ασβεστίου - βιταμίνης D

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

- Ανάλογη με την πάθηση
- Ανάλογη με την εκδήλωση-σύμπτωμα
- Αντιμετώπιση πόνου και φλεγμονής
- Καταστολή ενεργότητας αυτοάνοσου νοσήματος (χρόνια θεραπεία)

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

□ Οδηγίες σχετικά με:

- Τρόπο ζωής
- ΣΒ
- Διατροφή
- Άσκηση

□ Φυσικοθεραπείες :

- Αντιμετώπιση πόνου
- Ενίσχυση/ ενδυνάμωση μυών
- Διατήρηση εύρους κίνησης

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ φάρμακα

- Αναλγητικά απλά
- Οπιοειδή αναλγητικά
- Μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη
- Στεροειδή : μικρές/μεγάλες δόσεις p.o/IV/
ενδοαρθρικώς
- Ενδοαρθρικές ενέσεις ουσιών
- Αντιρρευματικά τροποποιητικά της νόσου-
ανοσοκατασταλτικά
- Βιολογικοί παράγοντες
- Φάρμακα για οστεοπόρωση

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΟΝΤΑΣ

- ❖ Όταν επιμένει ένας πόνος / μυοσκελετικό ενόχλημα ⇒ ρευματολογική εκτίμηση
- ❖ Ποικιλία εκδηλώσεων από τις αρθρώσεις και άλλα συστήματα
- ❖ Έγκαιρη διάγνωση ⇒ έγκαιρη έναρξη θεραπείας ⇒ πρόληψη αρθρικής καταστροφής και αύξηση λειτουργικότητας
- ❖ Απαραίτητη η τακτική παρακολούθηση και η συμμόρφωση με τις οδηγίες και την αγωγή του ιατρού
- ❖ Θεραπείες με εξαιρετικά αποτελέσματα

**Ευχαριστώ
για την προσοχή σας**